

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ БОШҚАРУВЧИЛАР КЕНГАШИ 43-ЙИЛЛИК МАЖЛИСИНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

Муҳтарам президент Курода!
Муҳтарам бошқарувчилар!
Хурматли хорижий давлатлар вакиллари ва меҳмонлар!
Хонимлар ва жаноблар!
Авваламбор, Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлиси иштирокчиларини, нуфузли халқаро ташкилотлар вакиллари ва Тошкентда ташриф буюрган барча меҳмонларни чин дилдан қутлашга ижозат бергайсиз.

Марказий Осиё ва Кавказ давлатлари орасида биринчи бўлиб ушбу муҳим воқеани ўтказишга Ўзбекистон пойтахти танлангани биз учун катта шараф ва мазкур қарорни қабул қилган Осиё тараққиёт банкига аъзо мамлакатлар ҳукуматларига самимий миннатдорлик изҳор этамиз.

Мен ўз нутқимда буғунги анжуманда муҳокама этилаётган мавзуга бевоқиф тааллуқли бўлган айрим масалалар ҳусусида қисқача тўхталмоқчиман.

Ўтган 2009 йил жабҳида иқтисодий ўсиш ҳақиқатан ҳам оғир синов йили бўлди, глобал молиявий-иқтисодий инқирознинг салбий оқибатлари деярли ҳеч бир мамлакатни четлаб ўтмади.

Нуфузли халқаро таҳлилчи ва экспертларнинг фикрига кўра, инқирознинг энг оғир ва кескин босқини орда қолганига қарамай, ҳали иқтисодиётни тиклаш бўйича ўта мураккаб, машаққатли ва узоқ муддатли жараён олдинда турибди.

Жабҳида иқтисодиётнинг инқироздан чиқиб йўлида пайдо бўлаётган муаммоларни таҳлил қилганда, биринчи навбатда, ўсиш суръатларининг беқарор ва паст даражада экани, ишсизликнинг юқори даражада сакланиб қолаётгани, иқтисодиётнинг реал сектори молиявий аҳолининг сезиларли равишда ёмонлашаётгани ва аҳоли реал даромадларининг пасайиши ҳақида гапиришга тўғри келади.

Баъзи мамлакатларда давлат бюджети тақчиллиги, жумладан, давлат қарзи ҳажми ошиб бораётгани хавфли миқдос касб этмоқда. Бу эса ушбу қарзларни тўлашда жиддий муаммоларни келтириб чиқариши ва ҳаттоки, дефолт ҳолатларига олиб келиши мумкин.

Ички талабнинг паст даражадалиги, айрим ҳолларда эса унинг камайиши кузатишмоқда.

Бу, ўз навбатида, ишлаб чиқариш суръатларининг барқарор ва изчил ўсишини таъминлашга тўқтинлик қилмоқда.

Бизнингча, дунёдаги кўплаб етакчи экспертларнинг банк-молия секторидagi ортиқча ликвидлик ва банк-молия секторини бундан кейин ҳам пул ресурслари билан тўлдириш спекулятив капиталнинг авж олиши, фонд ва хомашё бозорларида сунъий "пуфак"ларнинг пайдо бўлиши учун шароит яратиши, бу эса келажакда молия ҳамда валюта бозорларида янги ўпириллишлар билан боғлиқ салбий оқибатларга олиб келиши мумкинлиги ҳақидаги фикрларига қўшилиш мумкин.

Пул эмиссияси ва ҳажмининг ошиши инфляция жараёнларининг хавфли ҳолатларини келтириб чиқариши ҳақида гапириб ўтиришга ҳолат йўқ, деб ўйлайман.

Такрор ва такрор айтишга тўғри келади: кўплаб мамлакатларда, айниқса, ривожланган мамлакатларда протекционистик чора-тадбирларнинг кенг тус олаётгани, биринчи навбатда, ривожланаётган давлатлар ва умуман, жабҳида иқтисодиётни тиклаш ҳамда ривожлантириш борасида катта муаммолар туғдиришмоқда.

Банк ва молия соҳаларининг давлат томонидан тартибга солиниши, банк капиталини тизимли назорат қилишни таъминлаш механизмлари ва воситалари, шунингдек, бу борада халқаро молия институтларининг роли ҳақидаги масала экспертлар ҳамда расмий доираларнинг минтақавий ва глобал даражадаги асосий муҳокама мавзусига айланмоқда, десам, ўйлайманки, асло хато бўлмайди.

Бу мавзудаги баҳс-мунозараларда билдирилаётган айрим тақлифлар, ҳусусан, молия ва банк сектори фаолиятини глобал миқёсда назорат қила оладиган халқаро молия институтини шакллантириш тақлифи эътиборга моликдир. Мазкур институт зиммасига жабҳида бозорда спекулятив банк фаолиятини, жумладан, халқаро савдони ва халқаро молия бозорини умуман мувозанатдан чиқариши мумкин бўлган дериватив ва бошқа "қуруқ" қимматли қўғозлар соҳасини назорат қилиш вазифасини юклаган

тақлиф этилмоқда.

Бу ҳақда гап кетганда, бизнинг назаримизда, АҚШ Президенти Б.Обама томонидан илгари сурилаётган АҚШ молия институтларининг операцияларини назорат қилиш ҳамда солиқ тўловчилар маблағлари ҳисобидан деривативлар билан амалга оширилаётган, фақат таваккалчиликка асосланган келишувларни чеклаш бўйича махсус агентлик ташкил этиш тўғрисидаги тақлиф эътибор ва қўллаб-қувватлашга сазовордир.

Ўйлайманки, бу масалада узоқ вақтдан буён давом этаётган баҳс ва мунозаралар натижасида барча томонлар учун мақбул бўлган оқилона ечим топилса, шубҳасиз, бу — инқироз билан боғлиқ муаммоларни ҳал этиш борасидаги энг катта ютуқлардан бири бўлади.

Хурматли мажлис қатнашчилари!

Жабҳида инқирознинг ҳар бир мамлакатга қай даражада таъсир қўрсатгани, аввало, ўша мамлакатда амалга оширилаётган ислохотлар моделига, молиявий-иқтисодий ва банк тизимларининг нақадар барқарор ҳамда мустаҳкамлигига, уларда ҳимоя механизмларининг нечоғли кучли эканига боғлиқлигини исботлашга ҳолат йўқ, деб ўйлайман.

Шу муносабат билан биз ислохотларнинг дастлабки йилларида, яъни 1992 йилда қабул қилган ва беш тамойилга асосланган иқтисодиётни ривожлантириш ҳамда ислохот қилишни "Ўзбек модели" ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. Ушбу тамойилларнинг мазмун-моҳияти қуйидагилардан иборат:

Биринчиси — давлат тизимининг мафкурадан холи бўлиши ва иқтисодиётнинг сиёсатдан устунлигини таъминлаш.

Иккинчиси — режали-таксимлаш тизимидан бозор иқтисодиётига ўтиш даврида давлатнинг бош ислохотчи вазифасини ўз зиммасига олиши.

Учинчиси — қонун устуворлигини таъминлаш, яъни қонун барча учун баробар экани.

Тўртинчиси — ислохотларни босқичма-босқич ва изчил амалга ошириш. Халқимиз таъбири билан айтганда янги уйни қурмай туриб, эскисини бузмаган, деган ҳикматга амал қилиш.

Бешинчиси — бир тузумдан

бошқа тузумга ўтиш даврида кучли ижтимоий сиёсат юритиш.

Бугунги кунда ушбу модель ўтган давр мобайнида, шу жумладан, инқироз жараёнларининг экстремал таъсири даврида ўзини тўлиқ оқлади, деб айтишга барча асосларимиз бор.

Ўтган даврда банк-молия тизимида етарли ресурс базаси ва ишончли захира яратилгани, ҳар томонлама пухта ўйланган, вазмин иқтисодий сиёсатнинг амалга оширилиши, иқтисодиётни спекулятив капитал, жабҳида молия ва фонд бозорларидаги бошқариб бўлмайдиган стихияли жараёнлар ва назоратсизлик таъсиридан ҳимоялаш бўйича зарур чора-тадбирлар қўрилгани, шунингдек, иқтисодиётнинг макроиктисодий мувозанатлилиги қатъий назорат қилиниши инқирознинг ҳалокатли таъсирини юмшатишда катта аҳамият касб этди.

Мамлакатимизда 2009-2012 йилларга мўлжалланган Инқирозга қарши чоралар дастурининг ўз вақтида қабул қилингани, унинг мавжуд шарт-шароитга мувофиқлиги ва аниқ мақсадга йўналтирилгани инқирозга қарши туришда ва унинг салбий оқибатларини бартараф этишда муҳим роль ўйнади.

Инқирозга қарши чоралар дастурини амалга оширишда банк секторига зарур ёрдам қўрсатиш билан бир қаторда, биринчи навбатда, реал иқтисодиётнинг молиявий барқарорлигини қўллаб-қувватлаш, солиқ юкни камайтириш, иқтисодиётнинг реал секторига, айниқса, экспортга йўналтирилган қорғонларга тегишли имтиёз ва преференциялар бериш, шунингдек, ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш, диверсификация қилиш ҳисобидан харажатларни камайтириш ва даромадини кўпайтириш бўйича амалга оширилган ишлар муҳим устувор йўналишларни ташкил этди.

Мамлакатимизда хизмат қўрсатиш соҳасини, кичик бизнес ва ҳусусий тадбиркорликни ривожлантиришга қаратилаётган алоҳида эътибор инқирозга қарши туриш ва иқтисодиётни барқарор ривожлантиришни таъминлашда ҳал қилувчи омил бўлди.

Ижтимоий соҳада, инфратузилма ва транспорт-коммуника-

ция тармоқларида кенг қўлланми лойиҳаларнинг амалга оширилиши натижасида янги иш ўринларини яратиш ва аҳоли даромадларини оширишга доир вазифаларнинг ҳал этилиши Инқирозга қарши чоралар дастурида белгиланган мақсадларга эришишда муҳим ўрин тутди.

Инқирозга қарши чоралар дастури доирасида қабул қилинаётган чора-тадбирлар инқирозга қарши курашиш ва унинг оқибатларини бартараф этиш вазифалари билангина чекланиб қолмасдан, узоқ истиқболга мўлжалланган дастурий мақсадларни ҳам қамраб олганини таъкидлашни истардим.

Биз шуни яхши англаймизки, инқироздан кейинги даврда ҳозирданок туб таркибий ўзгаришлар ва ишлаб чиқаришни диверсификация қилишга йўналтирилган узоқ муддатли инновацион лойиҳаларни ишлаб чиқаётган ва амалга ошираётган мамлакатлар биринчи навбатда муваффақият қозонади.

Ўтган йили Ўзбекистонда 2009-2014 йилларда ишлаб чиқаришни модернизация қилиш, техникавий ва технологик қайта жиҳозлаш бўйича энг муҳим лойиҳаларни амалга ошириш чора-тадбирлари Дастури қабул қилинди. Ушбу дастурга етакчи тармоқларни янгилаш, йирик транспорт ва коммуникация лойиҳаларини амалга ошириш, янги замонавий ишлаб чиқаришларни ташкил этиш ва тежамкор технологияларни жорий қилишга қаратилган умумий қиймати 42,5 миллиард доллардан зиёд 300 дан ортиқ ўта муҳим инвестиция лойиҳалари қиритилган.

Хорижий инвестицияларни жалб қилмасдан, бунинг учун зарур шароит ва преференцияларни таъминламасдан туриб олдимизга қўйилган вазифаларни ҳал этиш қийин бўлишини барчамиз яхши тушунамиз, албатта.

Шу билан бирга, инвестиция лойиҳаларини молиялашда ички ресурсларни сафарбар этишга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. 2009 йилда Ўзбекистон иқтисодиётига жалб қилинган капитал қўйилмаларнинг умумий ҳажмида ички манбалар улуши 68 фоизни ташкил этди, 2010 йилда эса бу кўрсаткич 70 фоиздан кам бўлмайди.

(Давоми 2-саҳифада)

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 3 май куни Оқсаройда Хитой Халқ Республикаси молия вазирлиги Се Сюйжэни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан қутлар экан, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик ривожланиб бораётганидан мамнуният билдирди.

— Биз давлатларимиз ўртасида қарор топган яқин дўстона муносабатларни юксак қадрлаймиз, — деди Ислам Каримов. — Хитойнинг халқаро майдондаги обрў-эътибори ва нуфузи ортиб бораётгани диққатга сазовордир.

Ўзбекистон-Хитой муносабатларининг изчил ривожланишида икки давлат раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувлар алоҳида ўрин тутди. Мамлакатларимиз мутахассислари ва ишбилармон доиралари вакиллари муроқотлари мунтазамлиқ касб этиб, самарадорлиги ошиб бормоқда. Ўзбекистон ва Хитой Шанхай ҳамкорлик ташкилоти доирасида ҳам фаол ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйган.

Савдо-иқтисодий соҳада мамлакатларимиз ўртасида 1994 йилда қабул қилинган энг кўп қўлайлик яратиш тартиби амал қилади. Ўзбекистоннинг савдо шериклари орасида Хитой етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Ҳусусан, 2009 йилда ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 2 миллиард АҚШ долларидан ошди. Мамлакатимизда 223 Ўзбекистон-Хитой қўшма қорғонаси фаолият қўрсатмоқда.

Оқсаройдаги учрашувда Се Сюйжэни самимий қабул учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдириб, иқтисодиётни ривожлантириш бўйича "Ўзбек модели" асосий тамойилларининг аҳамияти ва самарадорлигига, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг муваффақият билан амалга ошираётган инқирозга қарши чоралар дастури натижаларига юксак баҳо берди.

Мулоқот чоғида Ўзбекистон билан Хитой ўртасидаги савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорлигини янада ривожлантириш истиқболлари юзасидан афторлиқ фикр алмашиди.

***

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Оқсаройда Япония Бош вазирининг ўринбосари, молия вазирлиги Наото Канни қабул қилди.

— Ўзбекистон мустақиллигининг дастлабки йилларидан бошланган ва тобора мустаҳкамланиб бораётган Япония билан ўзаро ҳамкорлигимиз ривожидан мамнунимиз, — деди давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан қутлар экан.

Бугунги кунда Ўзбекистон-Япония муносабатлари 2002 йилда имзоланган Дўстлик, стратегик шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги қўшма баёнот руҳида изчил ривожланимоқда. Япония мамлакатимизнинг кўп йиллик ва ишончли сармоявий шерикларидан биридир. Унинг Ўзбекистон иқтисодиётига жалб қилинган молиявий ресурслари ҳажми 2 миллиард АҚШ долларини ташкил этади.

Иқтисодий соҳадаги алоқаларни ривожлантиришга иқтисодий ҳамкорлик бўйича икки томонлама кўндаланма салмоқли хисса қўшмоқда. Уларнинг қўшма мажлисларида иқтисодиёт ва ижтимоий ривожланишнинг тегишли соҳаларида икки томонлама ҳамкорликни янада фаоллаштириш ва кенгайтириш бўйича аниқ тақлифлар қўриб чиқилди.

Хозирги кунда мамлакатимизда Япония халқаро ҳамкорлик агентлиги (JICA) ва Япония ташқи савдо ташкилотининг (JETRO) ваколатхоналари фаолият юритмоқда. Улар ишбилармонларнинг бевоқиф алоқаларини қўллаб-қувватлашга, мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий-гуманитар ва савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга қўмақлашмоқда. Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлиси доирасида 1 май куни Тошкентда Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан JICA ўртасида қиймати 300 миллион АҚШ долларига тенг янги кредит битими имзолангани ўзаро маънафатли икки томонлама ҳамкорлик изчил ривожланиётганидан яна бир далил бўлади.

Оқсаройдаги учрашувда Наото Кан самимий қабул учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдириб, Ўзбекистон Республикасида муваффақият билан амалга оширилаётган инқирозга қарши чоралар дастурига, барча соҳаларда олиб борилаётган кенг қўламли модернизация ишларига юксак баҳо берди.

Суҳбат чоғида ОТБнинг Тошкентда ўтаётган халқаро анжумани минтақавий ва халқаро аҳамият касб этадиган долзарб муаммоларни муҳокама қилиш, сармоявий соҳада ҳамкорликни янада фаоллаштириш учун яхши имконият экани қайд этилди.

(ЎА)

Сўз — анжуман иштирокчиларига

ЎА мухбирлари Осиё тараққиёт банки (ОТБ) Бошқарувчилар кенгашининг Тошкентда бошланган 43-йиллик мажлиси иштирокчилари ва меҳмонларининг айримлари билан суҳбатда бўлди.

ЎЗБЕКИСТОНДА ЖАМИЯТНИ ДЕМОКРАТЛАШТИРИШГА ОИД БОСҚИЧМА-БОСҚИЧ ИСЛОХОТЛАР ЮКСАК САМАРАЛАР БЕРМОҚДА

Ник ШЕРРИ, Австралия ҳукумати фазначиси ўринбосари, сенатор:

— Ўзбекистонга биринчи бор келишим. Юртингиз тарихи ва маданиятига оид кўплаб китоблар ўқиган, мамлакатингиз ҳақида анчагина маълумотларга эга эдим. Аммо юз марта эшитгандан бир марта кўрган афзал, деганларидек, тасаввуримдаги билан ҳақиқий Тошкент ўртасида улкан фарқ бор экан. Пойтахтингизнинг гўзаллигига ҳавасим келди.

Мамлакатингизда қисқа вақт ичида барча соҳаларда, жумладан, нефть-газ, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва транспорт коммуникациялари, таълим, сайёҳлик каби жабҳаларда амалга оширилган ўзгаришлар ва қўлга киритилган улкан ютуқлар ҳайратланарли. Шаҳарлар инфратузилмасини ривожлантириш, юртингиз қиёфасини янада гўзаллаштириш борасида амалга оширилган беқиёс ишлар таҳсинга лойиқ.

Пойтахтингизнинг кўплаб диққатга сазовор жойларида бўлдим. Айниқса, Темурийлар тарихи давлат музейидаги бой тарихингизни ҳаётли акс эттирган ранг-баранг экспонатлар, осори-атиқалар мени қол қолдирди.

(Давоми 2-саҳифада)

ОТБНИНГ ТОШКЕНТ АНЖУМАНИ: РИВОЖЛАНИШ ЙЎЛИДАГИ ҲАМКОРЛИК

Tashkent 2010
43rd ANNUAL MEETING
BOARD OF GOVERNORS
ASIAN DEVELOPMENT BANK
Tashkent, Uzbekistan
1-4 May 2010

"Ўзбекистон" халқаро анжуманлар саройида 3 май куни Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгаши 43-йиллик мажлисининг очилиш маросими бўлиб ўтди. Мажлисада Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов нутқ сўзлади.

(Давоми 2-саҳифада)

Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг мажлиси доирасида пойтахтимиздаги Халқаро ҳамкорлик марказида 1 май куни Ўзбекистон Республикаси билан ОТЕ ва Япония халқаро ҳамкорлик агентлиги (JICA) ўртасида кредит битимлари имзоланди.

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

Умумий қиймати 1 миллиард АҚШ долларидан ортиқ 7 ҳужжат мамлакатимизнинг муҳим соҳа ва тармоқларидаги бир неча лойиҳани, ҳусусан, Фарғона водийсининг қатор шаҳарларида сув таъминоти тизимини реконструкция қилиш, минтақавий автомобиль йўллари ривожлантириш, кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш ва микрокредитлаш, тижорат банклари тижорий молиялаштириш дастурида иштирок этиши, Таллимаржон ИЭСида иккита буғ-газ қурилмасини барпо этишга оид лойиҳаларни молиялаштиришга қаратилган.

(ЎА)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИ БОШҚАРУВЧИЛАР КЕНГАШИ 43-ЙИЛЛИК МАЖЛИСИНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

(Боши 1-саҳифада)

Биз узоқ муддатли ва кенг кўламли лойиҳаларни амалга оширишда 2007 йилда ташкил қилинган, капитал маблағи бугунги кунда қарийб 5 миллиард доллардан иборат Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармасининг салоҳияти ва имкониятларини янада мустаҳкамлашга катта аҳамият бермоқдамиз. Жамғарманинг асосий вазифаси, биринчи навбатда, инфратузилма лойиҳаларини молиялаштириш, шунингдек, хорижий шериклар билан бирга иқтисодиётнинг етакчи тармоқлари объекларини модернизация ва реконструкция қилиш бўйича истиқболли лойиҳаларни амалга оширишда иштирок эттишдан иборат.

Масалан, 2009 йилда ушбу жамғарма маблағлари ҳисобидан Навоий шаҳридаги Иссиқлик электр станциясида қиймати 470 миллион долларлик замонавий буғ-газ қурилмасини барпо этиш ишлари бошланди. Бу ерда бугунги кунда Навоий аэропорти базасида эркин индустриал-иқтисодий зона ва халқаро мультимодаль логистика маркази ташкил этилмоқда.

Ўзбекистонда таълим тизимини ислох қилиш ва малакали кадрлар тайёрлашга катта аҳамият берилётгани ҳақида ҳам қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

Мамлакатимизда 1997 йилдан буён эски таълим тизимидан тўлиқ воз кечи, 9 йиллик умумтаълим мактаблари ва уч йиллик касб-хунар коллежлари ҳамда лицейларни қамраб олган 12 йиллик бепул таълимни кўзда тутиадиган Давлат дастури изчил амалга оширилмоқда.

Сўнгги йилларда янги барпо этилган 1,5 мингдан ортиқ коллеж ва лицейларда 1 миллион 500 минг нафардан зиёд йигит-қиз ўрта техник ва гуманитар таълим олди, 2-3 мутахассисликка эга бўлди, хорижий тилларни, асосан инглиз тилини ўрганди.

Буларнинг барчаси, кейинги йилларда таълим учун сарфланган харажатлар мамлакатимиз Давлат бюджетининг 37 фоизидан ошганини, соғлиқни сақлаш тизимига йўналтирилган харажатлар билан бирга ҳисоблаганда, 50 фоиздан ортиқчи ташкил этганини инобатга оладиган бўлсак, Ўзбекистон нақадар юксак малакали кадрлар ва инсон капитали салоҳиятига эга экани ақлоқ намоён бўлади.

Юқорида айтилганлардан хулоса қиладиган бўлсак, шуни мамнуният билан таъкидлаш жоизки, қабул қилинган ривожланиш стратегияси ва Инкирозга қарши чоралар дастурининг амалга оширилиши Ўзбекистонда, дунёнинг са-

ноқли давлатлари қатори, 2009 йилда ялпи ички маҳсулот ҳажмининг 8,1 фоиз, саноат ишлаб чиқаришининг 9 фоиз ўсишини таъминлаш имконини берди. Иқтисодиётга жалб қилинган инвестициялар ҳажми 26 фоиз, тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар 1,8 баравар ошди.

Мамлакатимизда ўтган йили 940 мингдан ортиқ иш ўрни ташкил қилинди.

Махсулотлар экспорти 2,4 фоиз кўпайди, бу ташқи савдо-нинг ижобий салдоси сезиларли даражада ошиши ва мамлакатимиз олтин-валюта захирасининг барқарор ўсишини таъминлади.

Давлат бюджетининг барқарор профицити таъминланди, ташқи қарз 2010 йилнинг 1 январь ҳолатига кўра, 10 фоиздан ошмади.

Нуфузли рейтинг компаниялари ва халқаро институтларнинг прогнози бўйича Ўзбекистон Ресон публикисада иқтисодий ўсиш 2010 йилда 8,5 фоизни ташкил этиши кутулкилади.

Қадри дўстлар!

Хурматли меҳмонлар!

Ўзбекистон Осий тараққиёт банки билан кенгайиб бораётган ҳамкорлиқни юксак қадрлайди, сўнгги йилларда биз учун ҳам кредит портфели ҳажми бўйича, ҳам Марказий Осийда минтақавий ҳамкорлик доирасида етакчи халқимиз билан институтига айланган мазкур банкини муҳим стратегик шерик деб билади.

Ўтган давр мобайнида, яъни 1996 йилдан буён ажратилган 1 миллиард 200 миллион доллар кредит ресурслари ҳисобидан қиймати 520 миллион доллардан ортиқ 11 та лойиҳа амалга оширилди, умумий миқдори 650 миллион доллар зийд 15 та лойиҳани ўзлаштириш давом этмоқда.

Мазкур банк билан бизнинг ҳамкорлигимиз бугун сезиларли равишда кенгайиб бораётгани ва янги босқичга кўтарилаётганини катта мамнуният билан қайд этамиз. Йиллик мажлис доирасида умумий қиймати 1 миллиард 150 миллион доллардан ортиқ яна тўртта кредит шартномаси имзоланди, бошқача айтганда, Осий тараққиёт банки мамлакатимизда ўз кредит портфелини икки баравар оширди.

Мамлакатимиз билан Осий тараққиёт банки ўртасидаги ҳамкорлик муносабатларининг асосини ташкил этувчи ўзаро ишонч ва олинган мажбуриятларга қатъий амал қилиш таъминлари ҳамда ажратилаётган маблағларнинг Ўзбекистон томонидан мақсадли ўзлаштирилиши бундан буён ҳам таъминланади, дейиш учун бугун барча асосларга эгамиз.

Энди Осий тараққиёт банки билан ҳамкорлигимизнинг бизнинг назаримиздаги устувор йўналишлари ҳақида қисқача тўхталиб ўтишга ижозат бергайсиз.

Биринчидан, Осий тараққиёт банки Ўзбекистон учун ўта муҳим бўлган иқтисодиётни таркибий ўзгартириш ва диверсификация қилиш дастурларини амалга оширишда бизнинг асосий ҳамкоримиз бўлиши мумкин, деб ҳисоблаймиз. Бу дастурлар экспорт таркибида юқори технология, юксак сифатли, рақобатбардор маҳсулотлар улушини оширишни ҳисобга олган ҳолда бой табиий ресурсларни, минерал, углеводород ва қишлоқ ҳўжалик хомашёларини чуқур қайта ишлашга йўналтирилган.

Бу ўринда гап Ўзбекистон иқтисодиётининг етакчи тармоқлари, жумладан, тоғ-кон, нефть-газ, кимё ва тўқимачилик саноатини модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлаш лойиҳаларини амалга ошириш ҳақида бормоқда.

Замонавий транспорт-коммуникация тизимини яратиш, шунингдек, Ўзбекистон миллий автомагистрални бунёд этиш, Навоий аэропорти базасида интермодаль логистика марказини ривожлантириш, темир йўл тармоқларини кенгайтириш ва унинг харажат таркибини тубдан яхшилаш каби лойиҳаларни амалга ошириш мамлакатимизни модернизация қилиш стратегиясининг энг муҳим устувор йўналишларини ташкил этади.

Осий тараққиёт банки мазкур йиллик мажлис доирасида Ўзбекистон миллий автомагистрални қуриш ва модернизация қилиш учун 600 миллион доллар миқдоридан кредит ажратиб тўғрисидаги битимни имзолаганини юксак қадрлаймиз.

Иккинчидан, хусусий бизнес ва иқтисодиётнинг нодавлат секторини қўллаб-қувватлаш ҳамда янада ривожлантириш.

Агар 1991 йилда иқтисодиётимизда нодавлат сектор улуши 3 фоизга ҳам етмаган бўлса, бугунги кунда ялпи ички маҳсулотда ушбу секторнинг ҳиссаси 80 фоиздан ортиқчи, иқтисодиётнинг қатор етакчи тармоқлари — қишлоқ ҳўжалиги, қурилиш, телекоммуникация, савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаларида эса хусусий мулк шакли қарийб 100 фоизни ташкил этмоқда.

Шу билан бирга, биз электро-энергетика, кимё, энгил саноат, озиқ-овқат, электротехника ва машинасозлик саноати, банк-молия хизматлари соҳаси ва иқтисодиётнинг бошқа етакчи тармоқларида хусусий сектор мавқеини яна-

да ошириш ҳамда мустаҳкамлаш катта истиқболга эга, деб ҳисоблаймиз.

Учинчидан, қишлоқ ҳўжалиги ва унга хизмат кўрсатувчи соҳаларнинг моддий базасини янада ислох қилиш ва мустаҳкамлаш борасидаги ҳамкорлиқни ривожлантириш.

Шуни назарда тутиш керакки, Ўзбекистон Республикасида қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларининг 95 фоиздан ортиғи сугориладиган майдонларда етиштирилади. Шу сабабли минтақада сув ресурслари таққилиғи ортиб бораётган ҳазирги шaroитда соҳага сувни тежасли равишда замонавий технологияларни жорий этиш ҳал қилувчи аҳамият касб этади.

Бундай шарoитда биз шўрланган ерларнинг мелiorатив ҳoлатини тубдан яхшилаш билан боғлиқ катта ҳажмдаги ишларни бажаришимиз зарур ва бу жараёнда Осий тараққиёт банки билан ҳамкорлик истиқболли йўналишларга эга, деб биламиз.

Тўртинчидан, ижтимоий соҳани ривожлантириш қўллаб-қувватлаш, таълим ва соғлиқни сақлаш тизимларининг базасини замонавий талаблар асосида мустаҳкамлаш.

Мамлакатимизда яратилган мактаб, ўрта махсус касб-хунар ва олий таълим тизими салоҳиятини, аҳоли саломатлиги, оналик ва болалиқни муҳофаза қилиш соҳасини қўллаб-қувватлаш, уларни энг замонавий ускуналар, компьютер ва ахборот-коммуникация техникаси, технологиялари билан жиҳозлаш, соғлиқни сақлашда ташхис қилиш ҳамда даволашнинг мукамал ва илғор усулларини жорий этиш — булар, шубҳасиз, ҳамкорлиқнинг биз эҳтиёж сезаётган муҳим йўналишларидан ҳисобланади.

Бешинчидан, Осий тараққиёт банкининг мамлакатимиз банк-молия тизимини ривожлантиришда, жумладан, давлат молия институтларини ривожлантириш лойиҳаларини молиялаштириш, тижорат банклари ва банкдан ташқари кредит институтлари учун кредит линияларини тақдим этиш ҳамда Ўзбекистоннинг жадал ривожланиб бораётган хусусий банклари капиталини оширишда фаол иштирок этаётганини қадрлаймиз.

Ҳамкорлиқнинг ушбу соҳаси ҳам яхши истиқболга эга эканига ишончимиз комил.

Ўзбекистон Осий тараққиёт банкининг Афғонистонни иқтисоди тиклашга йўналтирилган лойиҳаларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди. Мисол учун, Сурхон-Ноибобод-Қобул йўналиши бўйича электр узатиш линия-

сининг барпо этилиши 2009 йилда Ўзбекистондан электр энергиясини етказиб бериш ҳажмининг 6 баравар ошириш ва Қобул шаҳрига сутка давомида узлуксиз электр энергиясини узатишни таъминлаш имконини берди. 2010 йилда Афғонистоннинг бошқа ҳудудларига ҳам электр энергиясини етказиб бериш ҳажми яна икки баравар ортади.

Биз Ҳайратон-Мозори Шариф темир йўлини қуриш лойиҳасини амалга оширишда Осий тараққиёт банкини қўллаб-қувватладик ва Афғонистонда темир йўл қатновини янада ривожлантириш зарур, деб ҳисоблаймиз. Бу "трансфгон йўлаги"ни қуриш лойиҳасини амалга ошириш, Марказий Осийдан Ҳинд океанининг яқин портларига юкларни энг қисқа темир йўл орқали транзит қилишни таъминлайди ва Афғонистонни иқтисодий ривожлантиришга кўмаклашади.

Мухтарам йиллик мажлис иштирокчилари ва меҳмонлари!

Осий тараққиёт банки, унинг Бошқарувчилар кенгаши ва жаноб президент Куроода жаҳон молиявий-иқтисодий инкирозининг мураккаб даврида юзага келган таҳдидларга ўз вақтида жавоб қайтаришни таъминлаган самаралари ва изчил фаолиятни намоён этди, инкироз оқибатларини юмшатиш учун янги воситалар ҳамда ностандарт ёндашувларни ишлаб чиқди ва амалга оширди.

Инкирознинг ҳалокатли таъсирига бошқа давлатларга нисбатан яхшироқ бардор берган, дунёнинг энг жадал ривожланаётган минтақаси бўлган Осий мамлакатлари бугун иқтисодий ривожланиш, мувозанатлашган иқтисодий ўсишни таъминлаш борасида ҳам, минтақавий барқарорлик ва хавфсизлик соҳасида ҳам янги таҳдидлар олдида турибди. Ушбу масалаларни ҳал этиш халқаро ташкилотлар, молия институтлари ва ҳукуматлардан ўзаро ҳамкорликда иш олиб боришни тақозо этади.

Осий тараққиёт банки ва унинг президенти Ҳарухико Куроода мазкур банк зиммасига юклаган вазифаларни амалга оширишда қўллаб-қувватлашнинг яна бир бор изҳор этишга ҳамда йиллик мажлис иштирокчиларига муваффақият ва омад тилашга ижозат бергайсиз.

Қадри дўстлар!

Сизларнинг Ўзбекистонга ташрифингиз, сиз, анжуман иштирокчиларида ўчмас таассуротлар қолдиради ва сизларда меҳмондўст ва гўзал диёримизни яна бир келиб қўриш иштиёқини уйғотади, деб ишонамиз.

Этиборингиз учун ташаккур.

Сўз — анжуман иштирокчиларига

ЎЗБЕКИСТОНДА ЖАМИЯТНИ ДЕМОКРАТЛАШТИРИШГА ОИД БОСҚИЧМА-БОСҚИЧ ИСЛОХОТЛАР ЮКСАК САМАРАЛАР БЕРМОҚДА

(Боши 1-саҳифада)

Бу Чонг УМ, Осий тараққиёт банкининг Минтақавий ва барқарор ривожланиш департаменти бош директорининг ўринбосари (Филиппин):

— Тошкентда Осий тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлисида нуфузли халқаро тадбирда қатнашишга мўъассар бўлганимдан гоёт мамнунман. Ушбу мажлисини ўтказиш учун катта тайёргарлик қўрилганига амин бўлдим. Ўзбекистон — Марказий Осий минтақасида ҳар томонлама жадал ривожланаётган етакчи мамлакат.

Натан ТИВЕ, Кирибати молия вазир, Осий тараққиёт банки бошқарувчиси (Кирибати):

— Ўзбекистон ривожланиш босқичларидан муваффақиятли ўтаётган мамлакатдир. Осий тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлисида иштирок этиш менга катта мамнуният бағишламोқда. Мазкур анжуман банк-молия соҳасидаги етакчи экспертлар, олим ва мутахассислар билан ўзаро фикр ва таҳриб алмаштириш имконини бераётди.

Мамлакатимиз иқтисодиётининг барча йўналишлари, шу жумладан, транспорт ва транспорт коммуникациялари, қурилиш соҳасида кенг кўламли ва самарали ислохотлар олиб борилаётгани эътиборга молик. Мамлакатларимиз ўртасидаги масофа узоқ бўлишига қарамай, ўзаро ҳамкорлиқни ривожлантириш борасида Ўзбекистон ҳам, Кирибати ҳам улкан имкониятларга эга эканлигини алоҳида қайд этмоқчиман.

Ўзбекиларга хос гўзал фазилатлар — аҳиллик, меҳр-оқибат, аъойиб урф-одатлар ва миллий анъаналардан ўрнак олса арзийди. Ширинсухан ва меҳмондўст халқнинг ҳар қандай киши қалбига меҳр уйғотади. Энг асосийси — Ўзбекистондаги тинчлик ва оқсоқиллик. Бу сайёҳларни жалб этувчи энг муҳим омиллардандир.

Нагао КАЗУЮКИ, Тошкент ислом университетининг Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар кафедраси ўқитувчиси (Япония):

— Мен кўп йиллар мобайнида Осий тараққиёт банкида фаолият юритганман. Таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон билан ОТЕ ўртасида жуда яхши ҳамкорлик алоқалари ўрнатилган. Осий тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлисининг айнан юртингизда ўтказилиши ҳам бунинг ақлоқ далилидир.

Ўзбекистондаги фаолиятим давомида юртингизда сийсий, ҳуқуқий, ижтимоий ва иқтисодий соҳаларда изчил ва самарали ислохотлар олиб борилаётганининг гувоҳи бўлмоқдаман. Мамлакатингизда жамиятни демократлаштириш йўлида босқичма-босқич олиб борилаётган, оқилона сиёсатга асосланган янгиланишлар юксак самаралар бераётди.

Мамлакатларимиз ўртасида таълим соҳасида ҳам яқин ҳамкорлик алоқалари ўрнатилган. Талабаларга таълим бериш жараёнида шунга амин бўлдимки, Ўзбекистон ёшларининг интеллектуал салоҳияти жуда юқори. Бу юртингизда таълим соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотлар самарасидир.

Мамлакатингизда халқ фаровонлигини янада юксалтириш йўлида қўллаб-қайриш ишлар амалга оширилаётди. Жумладан, жомат транспортдан фойдаланиш учун барча қамраб олинган мавжуд транспорт воситаларининг қўлайлиги ва замонавийлиги бунга ёрқин мисолдир. Шаҳсан мен Тошкент метросида фойдаланишни ёқтираман. Шунингдек, коммунал хизмат, хусусан, иссиқ сув ҳамда газ тизимидан фойдаланиш жуда арзон ва қўлай.

Ўзбекистон, ҳақиқатдан ҳам, буюк давлат ва жуда гўзал мамлакатдир. Бунинг мен жуда қўрқ ҳис этаман. Чунки юртингизда рўй бераётган буюқ ўзгаришларни бу ерда ашайдиган кишилардан кўра хориқликлар яхшироқ сезади.

Жеффри ШАФЕР, "Global bank" банкининг вице-президенти (АҚШ):

— Дунёдаги энг нуфузли молия муассасаларидан бири бўлган Осий тараққиёт банки қўллаб-қувватлашнинг иқтисодий ривожланишига ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Унлаб мамлакатлардан молия соҳасида фаолият юритувчи юзлаб эксперт ва олимлар, мутахассислар, банқирлар иштирок этаётган Осий тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлисининг юксак савияда ташкил этилганини алоҳида таъкидлашни истардим.

Ўзбекистон ОТЕ билан кўп йиллардан буён турли йўналишлар бўйича яқин ҳамкорлик қилиб келаётгани маълум. Мазкур мажлисининг мамлакатингизда ўтказилиши юртингиз билан ушбу йирик молиявий ташкилот ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилиши шубҳасиз.

Жон КЕНН, "Microsoft" корпорациясининг минтақавий бизнесни ривожлантириш менежери (Сингапур):

— Корпорациямиз Ўзбекистондаги бир неча олий ўқув юртилари билан ҳамкорлик қилиб келади. Олиб борган тадқиқотларим натижасида шунга амин бўлдимки, мамлакатингизда ахборот-коммуникация технологиялари соҳасини ривожлантириш, тармоқда илғор технологияларни жалб этиш, бу борада халқаро ҳамкорлиқни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ахборот-коммуникация технологиялари соҳасида етук кадрлар тайёрлаш ва мутахассислар малакасини ошириш ишлари самараси ўлароқ, юртингизда бу борада улкан интеллектуал салоҳиятга эга ёшлар сафи кенгайиб бораётди.

Никел Ли ХАНГ, Самоа молия вазир, Осий тараққиёт банки бошқарувчиси (Самоа):

— Осий тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлиси нафақат Ўзбекистоннинг, балки дунёнинг бошқа қўллаб-қувватлаш иқтисодий салоҳияти билан ҳам танишиш, бу борада ўзаро таҳриб ва ахборот алмаштириш учун жуда қўлай имкониятдир. Шу ўринда мазкур мажлисга пухта тайёргарлик қўрилганини алоҳида қайд этишни истардим.

Тараққиёт йўлидан дадил одимлаётган Ўзбекистоннинг барча жаҳонларда изчил ривожланиб бораётганига яна бир бор амин бўлдим. Юртингиздаги иқтисодий ривожланиш жараёнига ҳавас қилса арзийди. Пойтахтингиздаги гўзал ва муқашам иншоотлар, замонавий ва осмонўпар бинолар мамлакатингизнинг юксак қудрати ва салоҳиятидан далолат бериб турибди.

Кеон Ву ЛИ, Кюнг Хи университети профессори (Жанубий Корея):

— Осий тараққиёт банкидаги кўп йиллик иш тажрибамдан келиб чиқиб шунини айтишим мумкинки, Ўзбекистонда банк-молия тизимини амалга оширилаётган тўб ислохотлар самарасида мамлакатингизнинг ташқи иқтисодий муносабатлари тасоира мустаҳкамланиб, халқаро майдондаги обрў-эътибори мутасил юксалмоқда. Ўзбекистоннинг барқарор ривожланиш стратегиясидан ўрнак олса арзийдиган жиҳатлар гоёт қўп.

Мазкур анжуман мен ва ҳамкасбларимга Ўзбекистон билан яқиндан танишиш, бу ерда олиб борилаётган иқтисодий-иқтисодий ислохотларни чуқурроқ ўрганиш имконини бераётганидан жуда мамнунман.

Ушбу ташрифим мен учун ҳар томонлама фойдали бўлиш баробарида юртингиз ҳақидаги тасаввуримни янада бойитишга катта ҳисса қўшди. Самарқанд шаҳрини зийрат қилиб, ўзим учун олам-олам янгиликларни кашф қилдим. Қадимий Самарқанд, Регистон, Гўри Амир, Бибиҳоним, Шоҳи Зинда, Улугбек расадхонаси каби меъморий бидодалар ва муқаддас қадим-жоларни қўриб, астойдил ҳайратландим.

Брайн ШЕПАР, "Emirates NBD" банки бош менежери (БАА):

— Бугун дунёнинг қўллаб-қувватлашнинг иқтисодиётида вужудга келган қатор муаммолар Ўзбекистон эркин иқтисодий бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтиш йўлини таллаб жуда тўғри иш тутганини, тараққиётнинг "Ўзбек модели" нақадар ҳаётли ва самарали эканини яна бир бор тасдиқлади. Мамлакатингиз истиқлолга эришганидан кейин қисқа вақт ичида барча йўналишларда жуда катта муваффақиятларга эришди. Шу ўринда Ўзбекистон банк-молия, инфраструктура, сармоя ва сайёҳлик соҳаларида улкан салоҳият ва кенг имкониятларга эга эканини таъкидлашни истардим.

Халқингиз қўлга киритаётган бундай улкан ютуқлар Президент Ислам Каримов юритаётган оқилона сиёсат самарасидир. ОТЕ саммитининг Ўзбекистонда ташкил этилиши мамлакатингизнинг халқаро нуфузи янада юксалтиришга хизмат қилади.

ЎЗА мухбирлари Мадина УМАРОВА, Ноира МАНЗУРОВА, Ирода УМАРОВА ёзиб олди.

(Боши 1-саҳифада)

Давлатимиз раҳбари мамлакатимизнинг Осий тараққиёт банки билан кенгайиб бораётган ҳамкорлик алоқаларини юксак қадрлаймиз, сўнгги йилларда ҳам кредит портфели ҳажми бўйича, ҳам Марказий Осийда минтақавий ҳамкорлик доирасида етакчи халқаро молия институтига айланган мазкур банк муҳим стратегик шерикларимиздандир, деб таъкидлади.

Осий тараққиёт банки президенти Ҳарухико Курода ўз чиқишида Президент Ислам Каримов ва Ўзбекистон халқига ОТЕнинг мазкур форуми - банк Бошқарувчилар кенгашининг Марказий Осийда илк бор ўтказилаётган мажлисини ташкил этишда кўрсатган катта ёрдами учун миннатдорлик изҳор этди. ОТЕнинг асосий вазифаси Осий ва Тинч океани минтақасидаги мамлакатларга иқтисодий ҳамда ижтимоий ривожланишда кўмаклашиш, иқтисодий ўсишни жадаллаштириш, аҳоли турмуш даражасини ошириш, инсон ресурсларини ривожлантириш, экологик муаммолар, жумладан, иқлим ўзгариши билан боғлиқ масалаларни ҳал этишда ёрдам беришдан иборатдир.

1966 йилда ташкил этилган Осий тараққиёт банки бугунги кунда катта молиявий ва техник имкониятларга эга, 67 давлат, жумладан, Осий-Тинч океани минтақасининг 48, Европанинг саноатий ривожланган қатор мамлакатлари, шунингдек, Канада ва АҚШ мазкур банкининг аъзолари ҳисобланади. Банк ривожланиш ва минтақавий ҳамкорликка оид лойиҳаларни молиялаштириш ҳамда ушбу соҳаларда техник кўмак бериш билан бирга аҳолининг миллий салоҳияти ва турмуш сифатини

ОТЕНИНГ ТОШКЕНТ АНЖУМАНИ:

РИВОЖЛАНИШ ЙЎЛИДАГИ ҲАМКОРЛИК

оширишга йўналтирилган, пухта ўйланган ижтимоий-иқтисодий сиёсатни амалга ошираётган мамлакатларга ёрдам кўрсатишга алоҳида эътибор қаратмоқда.

ОТЕнинг Ўзбекистон билан узоқ муддатли ва самарали ҳамкорлиги бунга ёрқин мисол бўла олади. Мамлакатимиз 1995 йилдан буён ушбу йирик халқаро молия ташкилотининг тенг ҳуқуқли аъзосидир.

Давлатимиз раҳбари томонидан ишлаб чиқилган машҳур беш таъминлаш асосланган, жаҳонда ривожланишнинг "Ўзбек модели" деб кенг эътироф этилган ислохотларини изчил ва босқичма-босқич амалга ошириш самарасида Ўзбекистонда макроиқтисодий мувозанат ва барқарор иқтисодий ўсиш таъминланмоқда.

Шу боис ушбу нуфузли халқаро молия ташкилотининг бундай муҳим форумини айнан Тошкентда ўтказишга қарор қилинди. Мамлакатимизнинг Президент Ислам Каримов раҳнамолигида ишлаб чиқ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА ИНВЕСТИЦИОН САЛОҲИЯТИ

Ўзбекистон Республикасининг миллий тақдироти Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг Тошкентда ўтаётган 43-йиллик мажлисининг муҳим тадбирларидан бири бўлди ва ушбу халқаро форум қатнашчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари, молия вазири, Ўзбекистондан ОТБ бошқарувчиси Рустам Азимов тақдирот маросимини очар экан, мамлакатимиз мустақилликка эришган, Президентимиз Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган беш тамойилга асосланган ва бугунги кунда бутун дунёда мамлакатни ислоҳ этиш ва модернизация қилишнинг «ўзбек модели» сифатида эътироф этилган ўз ривожланиш йўлини танлаганини таъкидлади.

Натижада мамлакатимизда макроиктисодий барқарорлик ва барқарор иқтисодий ўсиш таъминланди, ишончли молия-банк тизими шакллантирилди, энергетика ва галла мустақиллигига эришилди. Давлат бюджети профитчил билан барқарор бажарилмоқда, иқтисодиёт реал секторининг барча жабҳаларида кўрсаткичлар ошмоқда, янги иш ўринлари ташкил этилмоқда, аҳоли даромадлари кўпаймоқда. Ўзбекистонда ташкил қилинган автомобилсозлик, нефть-газ, кимё, электр техника ва бошқа қатор янги, юқори технологик ишлаб чиқариш тармоқлари мамлакатни жадал ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўймоқда.

Буларнинг барчаси жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг Ўзбекистон иқтисодиётига салбий таъсирини юмшатиш учун мустаҳкам асос бўлди. Президентимиз Ислам Каримов томонидан ишлаб чиқилган 2009-2012 йилларга мўлжалланган Инқирозга қарши чоралар дастурини амалга ошириш илгари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш ва экспортни самарали диверсификация қилишни давом эттириш билан бир қаторда, келажақда жадал ривожланиш учун замин бўлиб хизмат қилмоқда. Экспорт тарихининг 70 фоиздан ортигини юқори қўшимча қийматга эга маҳсулотлар ташкил этади. Ижтимоий соҳага ҳар йили давлат бюджети маблағларининг 50 фоиздан зиёди йўналтирилмоқда. Бу, ўз навбатида, ушбу соҳани янада мустаҳкамлаш, инсон капиталини ривожлантиришни таъминлаш, жумладан, таълим соҳасини янада такомиллаштириш ҳисобидан, янги, замонавий ўқув юрларини барпо этиш имконини бермоқда.

Тадбирда Осиё тараққиёт банки президенти Харукиро Куроода ОТБ Ўзбекистон билан ҳамкорликни юксак қадрлашни таъкидлади. Ўзбекистон билан ҳамкорлик йилларида ажратилган кредитлар ва жорий йилнинг 1 май кунини имзоланган битимларини ҳам ҳисобга олганда, мамлакатни ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эга лойиҳаларни молиялаштириш ҳажми 2,4 миллиард АҚШ долларидан ортиқчи ташкил қилади. Ўзбекистон иқтисодиёти жадал ва самарали ривожланмоқда. Қисқа вақт ичида Ўзбекистон жаҳон инқирозининг салбий таъсирини бартараф этиб, 2009 йилда ялпи ички маҳсулотнинг 8,1 фоизга ўсишини таъминлади. ОТБ прогнозларига кўра, 2010 йилда ялпи ички маҳсулот ўсиши 8,5 фоиз, 2011 йилда ялпи ички маҳсулот ўсиши мумкин. Бу Осиё-Тинч океани минтақасида энг юқори кўрсаткичлардан бири ҳисобланади. ОТБ томонидан амалга оширилаётган Ўзбекистон билан ҳамкорлик стратегияси мамлакат иқтисодиёти ва ижтимоий соҳасини ривожлантиришни қўллаб-қувватлашга қаратилган. Биз минтақавий ҳамкорликни кенгайтириш борасидаги ташаббуслари, жумладан, Афғонистонга электр энергияси етказиб беришни қўлайтириш ва трансмиссий транспорт йўллари барпо этишдаги фаол иштироки учун Ўзбекистондан гоёят миннатдорамиз. Буларнинг барчаси нафақат Ўзбекистон, балки бутун минтақани барқарор ривожлантиришга қўмаклашди.

Тадбирда Ўзбекистон хорижий ишбилармон доиралар учун инвестицион жозибador мамлакат экани таъкидланди. Бу мамлакатдаги сиёсий ва иқтисодий барқарорлик, қулай географик жойлашув, барча турдаги инфраузилмани жадал ривожлантириш, бой минерал-хомашё базаси, юқори малакали ишчи кучи мавжудлиги билан таъминланмоқда. Хорижлик шериклар билан биргаликда янги ишлаб чиқаришларни ташкил этиш, мавжудларини модернизация қилиш, техник ва технология янгилаш бўйича йирик инвестиция лойиҳалари амал

га оширилмоқда.

Ўзбекистонда рўёбга чиқарилаётган тўб ўзағишлар мамлакатнинг реал имкониятлари ва салоҳиятига, бошқича-бошқич ёндашувга асослангани ниҳоятда муҳим, деди ОТБнинг Марказий ва Фарбий Осиё мамлакатлари департаментининг бош директори Хуан Миранда. Мамлакат раҳбариятининг пухта ўйланган сиёсати самарасида миллий иқтисодиёт ва аҳолини жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг салбий таъсиридан ҳимоя қилиш учун мустаҳкам тўсиқ яратилди. ОТБ ўз стратегиялари доирасида муҳим тармоқлардаги лойиҳаларни молиялаштиришни давом эттирмоқда. Фаргона водийсининг қатор шаҳарларида сув таъминоти тизимини реконструкция қилиш, минтақавий автомобиль йўллари ривожлантириш, кичик бизнесни микромолиялаш ана шундай янги лойиҳалар сирасига киради.

Навоий шаҳрида эркин индустриал-иқтисодий зона ташкил этилиши иқтисодий ривожланишнинг «ўзбек модели» самарадорлигига ёрқин мисол бўла олади, деди «Кореан-Эйр» компанияси президенти (Корея Республикаси) Чи Чанг Хун. Навоий шаҳри аэропорти базасида Европа, Хиндистон, Хитой ва Жануби-Шарқий Осиёни ўзаро боғлайдиган халқаро мультимодаль логистика марказини ташкил этиш учун кенг имкониятлар таъминланган. Утган йили ушбу аэропортдан халқаро йўналишлар бўйича қарийб 8,5 минг тонна юк ташилди ва бу мазкур аэропортни глобал логистика тармоғига бирлаштириш имконини берди. «Навоий» эркин индустриал-иқтисодий зонасини жадал ривожлантириш, шу жумладан, хорижий инвестицияларни жалб қилиш учун барча зарур шарт-шароит ва имтиёзлар билан таъминлаш яқин келажақда унинг Осиё минтақасидаги йирик иқтисодий марказга айланишига хизмат қилади.

Ўзбекистон билан иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш катта истибқобга эга, деди «GM DAT» компанияси президенти ва ижрочи директори Майк Аркамоне. «GM-Uzbekistan» қўшма корхонасининг фаолияти бунинг яққол тасдиғидир. Ўзбекистонлик ҳамкорлар билан биргаликда автомобилсозлик соҳасида ишлаб чиқариш кенгайтирилмоқда. Бу инсон капиталининг ўсишига ҳам қўмаклашмоқда. Утган йили 1200 иш ўрни ташкил этилди, мутахассисларни ўқитиш ва малакасини ошириш йўлга қўйилди. Ўзбекистонда чуқур ва пухта ўйланган иқтисодий сиёсат амалга оширилмоқда. Хусусан, нафақат шаҳарлар, балки қишлоқ жойларда ҳам инфраузилмани ривожлантириш бўйича улкан ишлар бажарилмоқда.

Нефть-газ соҳасида қўшма лойиҳалар жадал амалга оширилмоқда, дейди «Petronas» компаниясининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари Иласгеран Нахараж. Бугун дунёнинг 30 мамлакатидеда фаолият кўрсатаётган Малайзия компаниясининг ваколатхонаси Ўзбекистонда 2006 йилда очилган эди. Айни пайтда «Ўзбекнефтегаз» миллий холдинг компанияси билан ҳамкорликда мамлакат ҳудудларида қатор йирик лойиҳалар амалга оширилмоқда. Яқинда Оролбўйида ҳамкорликда геология-кидирув ишларини ўтказиш тўғрисида битим имзоланди. Мухтасар айтганда, бугунги кунда Ўзбекистон «Petronas»нинг муҳим шерикларидан бири ҳисобланади ва бу ҳамкорлик, шакл-шубҳасиз, янада кенгайди.

Тадбирнинг бошқа хорижий иштирокчилари ҳам Ўзбекистон катта иқтисодий ва инвестиция салоҳиятига эга экани ҳақида гапирди. Улар Президентимиз Ислам Каримовнинг мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини мунтазам ошириш ва ижтимоий соҳани ривожлантиришга қаратилган чуқур ва пухта ўйланган сиёсати, шу жумладан, глобал инқирознинг салбий таъсирини юмшатишга доир ўз вақтида қабул қилинган чоралар ўзаро манфаатли иқтисодий муносабатларни янада ривожлантиришда муҳим омили бўлаётганини таъкидладилар. «Ўзбек модели» бугунги кунда қўллаб-қувватлаш учун самарали ижтимоий-иқтисодий ислохотларни амалга ошириш, барқарор ривожланишда намуна бўлиб хизмат қилмоқда.

(ЎзА)

Сўз — анжуман иштирокчиларига

"ЎЗБЕК МОДЕЛИ"НИНГ ЮКСАК САМАРАЛАРИ

Хариндер КОХЛИ, "Centennial Group Holdings" корпорацияси президенти (АҚШ):

— Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлиси доирасида Марказий Осиё мамлакатларида глобал молиявий инқирозга қарши олиб борилган чора-тадбирлар ҳақидаги китобимнинг тақдироти бўлиб ўтди. Қайд этиш жоизки, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози оқибатида дунёнинг қарийб барча мамлакатлари оғир қийинчиликларни бошдан кечирмоқда. Шундай мураккаб шароитда глобал иқтисодий бўҳрондан деярли азият чекинаган Ўзбекистоннинг бой тажрибасини ўрганиш кўпчилик учун жуда фойдалидир.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, Ўзбекистоннинг глобал иқтисодий бўҳрондан зийн кўрмагани барча соҳалар фаолиятида яққол кўзга ташланади. Жумладан, инфраструктура, қурилиш ва банк-молия тизимида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар ва кўлга киритилаётган улкан ютуқлар бунинг ёрқин намунасидир. Зеро, бу омиллар юртингиз иқтисодиётининг ҳар қандай шароитда мутасил ривожланишга қодир эканидан далолатдир.

Мамлакатингизнинг мустақиллик йилларида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетгани — чирой-йўлга-чирой, қўрқига-қўрқ қўшилганини кўриб, лол қолдим. Ўзбекистоннинг тарихан қисқа давр мобайлида эришган улкан ютуқлари таҳсинга лойиқдир.

Элла ВИСЕНТЕ хоним, мустақил маслаҳатчи — транспорт соҳаси бўйича етакчи мутахассис (Филиппин):

— Ўзбекистон раҳбарияти томонидан қилинган ижтимоий сиёсат юритиш, иқтисодиётнинг барча соҳалари, айниқса, транспорт ва транспорт коммуникациялари тизимини такомиллаштириш, хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш борасида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилаётганини

нинг гувоҳи бўлдим.

Мамлакатингизга келиб, юртингизнинг нақадар тароватли эканига яна бир бор амин бўлдим. Тошкентнинг гўзал табияти, сўлим гушалари, замонавий иншоотлар, маҳобатли меҳмонхоналар ва дам олиш масканлари, айниқса халқингизнинг бой маданияти — урф-одатлари, қадрият ва анъаналари мени ўзига мафтун этди. Айни пайтда шаҳар инфраузилмасини янада такомиллаштириш борасида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари эътиборни тортади.

Ўзбекистондаги тинчликка, оқилолликка ва фаровонликка, Ўзбекистон ахтиромига ҳар қанча ҳавас қилса арийдим.

Ю Йол ЛИ, Корея банки директорининг биринчи ўринбосари (Жанубий Корея):

— Ўзбекистон иқтисодиётининг изчил ва барқарор ривожланаётгани мамлакатда танланган тараққиёт модели ҳаётий ва самарали эканигининг далилидир.

Мамлакатингиз сайёҳлик борасида ҳам улкан салоҳиятга эга. Юртингизда мазкур соҳа инфраузилмасининг барча тармоқларини изчил ривожлантириш борасида олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар юксак самаралар бераётди. Ўзбекистонда қад ростилаётган замонавий меҳмонхоналар, дам олиш масканлари тобора кўпайиб, уларда сервис хизмати тубдан яхшилланмоқда.

Ўзбекистонга икки йил аввал келганда. Утган қисқа даврда Тошкент жуда ўзгариб кетди. Бунинг асоси Темури хўбонига амалга оширилган улкан бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари, қўллаб-қувватлаш иншоотлари, жумладан, «Ўзбекистон» халқаро анжуманлар саройи мисолида қўриш мумкин.

Хелен КАРН, олимпиа (Кук ороллари):

— Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалиги соҳаси ҳавас қилса ариғулик да-

ражада барқарор ривожланаётганига гувоҳ бўлдим. Соҳага илғор ва замонавий технологиялар, янги инновацион гоёлар фаол жорий қилинаётгани ва бу борада халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга катта эътибор қаратилаётгани мазкур тармоқ изчил тараққиёт этишига хизмат қилаётди.

Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлиси самарали ўтмоқда.

Рокана СОРАКОСМАХ хоним, Индонезия делегацияси аъзоси:

— ОТБ Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлиси юксак савияда ташкил этилгани билан барчани қувонтирмоқда.

Юртингизда хорижий сармоядорлар билан ҳамкорлик учун яратилган қулай муҳит индонезиялик ишбилармонларнинг мамлакатингизга қизиқишини тобора оширмоқда.

Ўзбекистон ёшларининг интеллектуал салоҳияти жуда кучли эканига ишонч ҳосил қилдим. Бу мамлакатингизда таълим соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотлар натижасидир. Таҳсил олиш учун барча зарур шарт-шароитга эга интилувчан ва изла-нувчан ўзбекистонлик ёшларга ҳавас қилса арийдим.

Дунё илм-фани тараққиётига улкан ҳисса қўшган, Шарқ дарво-заси деб донг таратган Тошкент тасаввуридагидан ҳам анча зиёда, гўзал экан. Шундай тинч ва обод дийрда яшаётган халқингизга чин дилдан ҳавасим келди.

Бинду ЛОХАНИ, Осиё тараққиёт банкининг вице-президенти:

— Ўзбекистонда биринчи бор ўтказилаётган мазкур анжуманда Осиё тараққиёт банкига аъзо ет-мишга яқин давлат вакиллари иштирок этмоқда. Долзарб аҳамиятга эга ушбу тадбир мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Жаҳондаги барча давлатларни

қамраб олган иқтисодий инқироз талофатидан Ўзбекистон деярли зарар кўрмай чиқа олди, дейиш учун барча асослар бор. Ўз тараққиёт йўлига эга Ўзбекистон келгусида янада гуллаб-яшнашига қатъий ишонаман.

Асни Хардиана бин АВАЛЛУДИН, Малайзия Эксимбанки менежерининг ўринбосари:

— Гарчи Ўзбекистонга илк марта таъриф буюрган бўлсамда, мамлакатингизда банк-молия тизими жадал ривожланаётганидан хабарим бор. Бу Ўзбекистоннинг халқаро молиявий бўҳрон асортларини бартараф этиш ҳамда юқори иқтисодий кўрсаткичларга эришишига хизмат қилмоқда. Бугун дунёдаги қўллаб-қувватлар Осиё минтақасидаги етакчи мамлакатлардан бўлмиш Ўзбекистондан ибрат олас арийдим.

Тала ГОВИНДА, Осиё тараққиёт банкининг Бруней, Малайзия, Мянма, Непал, Сингапур ва Таиланд мамлакатлари бўйича ижрочи директори:

— Мамлакатингиз билан ОТБ ўртасидаги ўзаро муносабатлар изчил ривожланаётганининг асосий омил бундан икки томоннинг ҳам манфаатдор эканидир.

Ўзбекистон иқтисодиёти жадал юксалиб, улкан муваффақиятларга эришмоқда. Зеро, юртингиз қисқа давр ичида дунё мамлакатлари орасида ўзининг муносиб ўрнини эгаллаш олди. Ўзбекистоннинг юксак сиёсий нуфузи ва иқтисодий салоҳияти халқаро миқёсда кенг эътироф этилган. Айтиш жоизки, мамлакатингизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун барча имкониятлар яратилган. Тадбиркорларнинг фаолияти кенг қўллаб-қувватланиб, эркин ва фаол иш юритиши учун барча зарур шарт-шароит яратилган. Булар юртингизда иқтисодиётни эркинлаштиришга қаратилаётган чора-тадбирлар бераётган самараларнинг амалдаги ифодасидир.

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯЛПИ ИЧКИ МАҲСУЛОТ ҲАЖМИ МУТТАСИЛ ЎСМОҚДА

Аминул Ислам БҲУЙАН, Осиё тараққиёт банки ижрочи директорининг ўринбосари:

— Амалга оширилаётган оқилона сиёсат туфайли глобал иқтисодий инқироз Ўзбекистонга деярли таъсир кўрсата олмади. Юртингиз инқироз оқибатларини бартараф этишда нафақат МДҲ мамлакатлари, балки дунёдаги бошқа қўллаб-қувватлар орасида ҳам энг яхши натижага — ялпи ички маҳсулотни салмоқли ва барқарор оширишга эришди.

Ўзбекистон билан ОТБ ўртасидаги ҳамкорлик изчил ривожланаётганини алоҳида таъкидлаш истаётимиз. Хусусан, ҳамкорликда транспорт инфраузилмасини такомиллаштириш борасида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари киши эътиборини тортади. Бу ердаги файзли, ям-яшил боғлар, сержикли фавворалар, кенг ва озода кўчалар, улкан иншоотлар, музей ва галереялар, энг муҳими, меҳмондўст одамлар ҳеч қимми бе-фарқ қолдирмайд.

Пойтахтингизда шаҳар инфраузилмасини янада такомиллаштириш борасида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари киши эътиборини тортади. Бу ердаги файзли, ям-яшил боғлар, сержикли фавворалар, кенг ва озода кўчалар, улкан иншоотлар, музей ва галереялар, энг муҳими, меҳмондўст одамлар ҳеч қимми бе-фарқ қолдирмайд.

Энтони РЕУБЕЙ, «Бизнес Таймс» журналининг Токиодаги мухбири:

— Нашримизда Осиё мамлакатларининг иқтисодий сиёсати ва молиявий соҳада олиб бораётган ислохотлари кенг таҳлил қилинди. Анжуман юксак савияда ташкил этилгани, жуда қизиқарли ва зарур тадбирларга бойлиги билан барчада катта қизиқиш уйғотмоқда. Барча тадбирларни тезкор ёритишга биз, журналистлар учун зарур шароит яратилганини алоҳида қайд этишни истардим.

Жаҳон миқёсида иқтисодий кўрсаткичларнинг пайсаяб кетаётганига қарамай, Ўзбекистонда макрориктисодий барқарорлик сақланиб, ялпи ички маҳсулот ҳажми муттасил ўсаятир, кенг қўламли тархбий ўзгаришлар ва бозор механизмларини мустаҳкамлаш давом этаётди. Бу

натижалар иқтисодий ўсиш суръати, макрориктисодий барқарорлик, изчил жалб қилинаётган хорижий сармоя миқдоридеда ҳам яққол намойён бўлмоқда. Буларнинг барчаси халқаро ҳамжамият томонидан кенг эътироф этилаётганлигини

Оливье ДЕКАМ, Европа тиклиши ва тараққиёт банки бошқарувчи директори:

— Анжуман юксак савияда ташкил этилганини алоҳида таъкидламоқчиман. Бу ерга таъриф буюрган хорижлик меҳмонлар мамлакатингиз иқтисодиётининг турли соҳаларида амалга оши-

Нора НАНГИН хоним, Индонезия делегацияси аъзоси:

— Осиё тараққиёт банки Бошқарувчилар кенгашининг Тошкентдаги мажлиси баҳонасида Ўзбекистонни қўриш имконини қўллангандан жуда хурсандман. Жанатмонанд юртингиз шу даражада гўзал ва баёқдорки, унинг бутун ҳудуди экосайёҳлик манзиллари бўла олади, десам муболага бўлмайди.

Менга юртингиз бозорлари, миллий либос ва ҳўнармандлик буюмлари сотиладиган махсус дўконлари жуда ёқди. Ранг-баранг нашла-р билан безатилган ўзбек либослари кўзни қувватлади. Қўлда тайёрланган бундай жозибador ва нафис либосларни кўрган ҳар қандай аёлда уни харид қилиш истаги пайдо бўлиши шубҳасиз. Юртингиздаги тинч ва осуда, фаровон ҳаёт, одамлар чекрасидиги оқиллик, самимият, уларнинг меҳмондўстлиги, меҳнат-севарлиги ҳавасимни келтирди.

Рожер ЭРХАРД, Канаданинг Халқаро ривожланиш агентлиги бош менежери:

— ОТБ Бошқарувчилар кенгашининг 43-йиллик мажлиси юксак савияда ташкил этилганини барча иштирокчилар кенг эътироф этмоқда. Таъкидлаш жоизки, мамлакатингиз бундай йирик халқаро анжуманларни ўтказиш борасида барча зарур ва қулай шарт-шароит ҳамда катта тажрибага эга.

Дунё мамлакатларининг асарияти жаҳон молиявий-иқтисодий инқирознинг салбий оқибатларини бошдан кечираётган хўзирги шароитда, Ўзбекистонда изчиллик билан амалга ошириб келинаётган стратегия нечоғли узокки қўлаб, чуқур ва пухта ишлаб чиқилгани яққол намойён бўлмоқда. 2009 йили ялпи ички маҳсулот ўсиши 8,1 фоизни ташкил этгани мамлакатингизда юритилаётган изчил ва кенг қўламли иқтисодий ислохотлар бераётган самараларга ёрқин мисолдир. Ўзбекистон бозор иқтисодиётига бошқича-бошқич ўтиш тамойилга асослангани жуда тўғри йўл экани нуфузли халқаро ташкилотлар томонидан ҳам эътироф этилган.

ЎзА мухбирлари Ирода УМАРОВА, Мадина УМАРОВА, Нодира МАНЗУРОВА ёзиб олди.

БАНК ТИЗИМИ ВА МАМЛАКАТНИНГ ОЛИЙ МОЛИЯВИЙ НАЗОРАТ ОРГАНИ ФАОЛИЯТИНИНГ ЯҚУНЛАРИ КўРИБ ЧИҚИЛДИ

Кунин кеча Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Бюджет ва иқтисодий ислохотлар масалалари қўмитасининг мажлиси ўтказилиб, унда Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг 2009 йилдаги фаолияти ажуллари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатасининг 2009 йилги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботи кўриб чиқилди.

Мажлисида Ўзбекистон Республикаси Марказий банк ва Ҳисоб палатаси 2009 йилда ўз фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислам Каримов томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 13 февраль кунин бўлиб ўтган 2008 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ажуллари ва 2009 йилги иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган мажлисида белгиланган берилган мамлакатнинг 2009 йилда барқарор иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига мувофиқ амалга оширилганга кўрсатиб

ўтилди. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкни раиси Ф.Муллажоннинг ҳисоботида Марказий банкнинг 2009 йилдаги фаолияти «Ўзбекистон Республикасининг Марказий банкни тўғрисида» ги Қонун талаблари бажарилишини таъминлашга ҳамда банк секторини янада ривожлантиришга қаратилганлиги кўрсатиб ўтилди. Катъий пул-кредит сиёсати олиб боририлганлиги мамлакатда макрориктисодий барқарорликни мустаҳкамлаш ҳамда инфляция даражасини мақсад параметрлари доирасида сақлаб туриш имконини берди. 2009 йил ажуллари бўйича

инфляция даражаси 7,4 фоизни ташкил қилди.

Тижорат банкларининг умумий капитални 2008 йилдаги нисбатан 1,4 баробар ўсди, хусусан, етакчи банкларнинг устав капиталлари давлат маблағлари ҳисобидан қўшимча равишда 500 миллиард сўмдан кўпроққа оширилди.

Банкларнинг барқарор ресурс базасини шакллантиришга қаратилган ишлар банклардаги депозитлар ҳажми 2008 йилдаги нисбатан 1,5 баробар, аҳоли омонатлари 1,7 баробар кўпайишига олиб келди ва бу ҳол мамлакатимиз банк тизимига бўлган ишонч янада ўсиб бораётганлигидан далолат беради.

2009 йилда тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини молиявий қўллаб-қувватлаш учун ажратилган кредит ресурсларининг умумий ҳажми 2008 йилдаги нисбатан 1,5 баробар ўсди, мак-

рокредитлар ҳажми эса 1,6 баробар кўпайди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг фаолияти тўғрисидаги ҳисоботларни тинглаш ажуллари бўйича Олий Мажлис Сенати қабул қилган қарорларни амалга ошириш мақсадида олдинги йилларда банк-молия тизимининг норматив-ҳуқуқий базасини такомиллаштириш чоралари кўрилди.

Мажлисида ҳисоботни муҳокама қилиш асосида Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг кредит ахборотини алмашишни ҳуқуқий таъминлаш соҳасидаги ишчи янада такомиллаштириш, корхоналарни модернизация қилиш, техник ва технология жиҳатдан қайта қурилганлиги, иқтисодий жиҳатдан но-чор корхоналарни молиявий соғломлаштиришга ва уларнинг экспорт салоҳиятини оширишга қаратилган узок муддатли банк инвестициялари ва кредитларни ҳажминини ўстириш

Сирдарё Вилояти

Сифатсиз маҳсулотга пештахтада ўрин йўқ

Назорат кучайтирилиши билан бир вақтда истеъмолчининг ҳам ҳуқуқий маданияти оширилиши керак

Истиқлол йилларида фуқароларнинг истеъмолчи сифатидаги ҳуқуқий билими ва маданиятини ошириш устувор вазифалардан бирига айланган. "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги қонун шу йўналишдаги муҳим ҳужжат ҳисобланади. Аҳоли ўртасида бу масалани кенг тарғиб қилиш борасида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Вазирлар Маҳкамасининг "Маҳсулотларни сертификатлаштириш тартиботини соддалаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори изчил ижро этилаётганлиги Сирдарё вилоятида ҳам яққол кўга ташланмоқда. Вилоят синов ва сертификатлаштириш маркази давлат корхонаси директори Одил Аҳмадқулов билан шулар ҳусусида суҳбатлашдик.

— Бугунги кунда бозорларимизда, дўконларда савдо-сотиқ билан машғул бўлган тадбиркорларга ҳар томонлама шароитлар яратилган. Уларнинг фаолиятига монелик қиладиган ҳеч қандай тўсик йўқ, фақатгина белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтиб, солиқ тўловларини ўз вақтида тўлашлари талаб этилади. Шундай эмасми?

— Юртимизда уларнинг ишлаши учун барча имкониятлар бор. Вазирлар Маҳкамасининг "Маҳсулотларни сертификатлаштириш тартиботини соддалаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори биз учун дастуриямал бўлиб келмоқда. Ҳукумат қарорида белгиланган топшириқларнинг ижроси тадбиркорлар, ҳўжалик юритувчи субъектлар фаолияти учун қулай шарт-шароитлар яратди, маҳсулотларни сертификатлаштириш жараёни соддалашди, бу борадаги бюрократик тўсиқлар бартараф этилди. Тадбиркорлар учун "Ўзстандарт" агентлиги раҳбар ходимлари, мутахассислар иштирокида семинарлар, урчушлар ўтказиб турилибди. Марказга ташриф буюрган ҳар бир тад-

биркорга етарли даражада йўл-йўриқлар кўрсатилади.

— Сифатни назорат қилиш идоралари ходимлари зиммасига юклатилган масъулиятли вазифалар улардан ўз ишларига янада жиддий ёндашишни талаб этади. Бу борада корхонада олиб борилаётган ишларга тўхталиб ўтсангиз?

— Ўзбекистон Республикаси сертификатлаштириш миллий тизимида белгиланган тартибга асосан ва сертификатлаштириш ишлари натижасида 2010 йилнинг биринчи чорагида 7009202 минг сўмлик маҳсулотларга 60 та мувофиқлик сертификати берилган. Озқ-овқат учун 20 та, қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларига — 39 та, алкоғоль маҳсулотларига берилган битта мувофиқлик сертификати шулар жумласидандир. Шунингдек, ўтган даврда Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатларининг мувофиқлик сертификатини эътироф этиш (тан олиш) йўли билан 2 та мувофиқлик сертификати расмийлаштириб берилди. Биринчи чорада синов ва сертификатлаштириш бўйича баҳарилган ишлар ҳажми 32311,9 минг сўмга етказилди. Корхона ва яқна тартибда фаолият юритаётган тадбиркорларга маҳсулот ишлаб чиқаришни тўғри йўлга қўйишда марказнинг маалаки мутахассислари томонидан масалаҳатлар берилмоқда. Қолаверса, уларга агентлик хизматлари кўрсатишмоқда. Марказ ҳолидаги Синов маҳмуаси томонидан қишлоқ ҳўжалик, озқ-овқат маҳсулотларининг синовларини ўз вақтида ва сифатли ўтказишга қаратилган ишлар баҳарилди. Таъкидланган даврда умумий қиймати 6176750 минг сўмлик маҳсулотлар бўйича жами 1166 та синов ўтказилиб, 276 та синов баённомалари расмийлаштирилди. Шу жараёнда умумий қиймати 19750,7 минг сўмлик маҳсулот яроқсиз деб топилди, салбий натижада синовлар сони 79 тани ташкил этди.

— Ҳар бир корхонада сифат тизимини жорий этишни даврнинг ўзи тақозо қилмоқда. Бу борада қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Корхонамиз жамоаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 19 июндаги қарори ижросини таъминлаш борасида қатор ишлар баҳарилмоқда. Қарорга қиртилган "Сирдарёпахтасаноат", "Гулистон экстракт 88" очик акциядорлик жамияти, "Бахт-мойинвест" масъулияти чекланган жамиятлари билан халқаро стандартларга мувофиқ бўлган сифатни бошқариш тизимларини жорий этиш мақсадида шартномалар имзоланиб, режалар ишлаб чиқилди. Бундан ташқари, вилот ҳокимининг 2008 йил 21 апрелдаги "Вилот ҳудудида фаолият кўрсатаётган корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни халқаро стандартларга мувофиқ бўлган сифатини ошириш юзасидан бошқарув тизимини жорий этиш тўғрисида"ги қарорига кўра, "Ховосдонмаҳсулотлари" корхонаси билан ҳам шартнома имзоланди. Ҳозир шу асосда бир қатор ишлар баҳариллаётган.

Корхонамизда ишлаётганларнинг асосий қисмини ёш, изланувчан кадрлар ташкил этади. 2010 йилнинг биринчи чорагида 11 нафар ходим "Ўзстандарт" агентлигининг стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш илмий-тадқиқот институтида ўз йўналишлари бўйича маалакарини ошириб қайтидилар. Шу билан бирга, марказда ходимларнинг техник билим савияларини доимий ошириш мақсадида ҳафтадан ҳар шанба кўни техник ўқув машғулотлари ўтказиб келинмоқда. Таъриблии ходимлар ёшларга устозлик қилишяпти.

Суҳбатдош: Улуғбек ЖУМАЕВ, "Qishloq hayoti" муҳбири.

"ВОЛГА" АВТОМОБИЛЛАРИГА МАКСИМАЛ ЧЕГИРМА

AVTODOM PLUS

Автосалон: Тошкент ш., Бунёдкор кўч. 118. Тел.: (99871) 140-41-21, 140-41-22.

Офис: Тошкент ш., 100015, Шахрисабз кўч. 16 "а" / Тел./факс: (99871) 256-03-62, 256-13-01.

Chevrolet NIVA

Ҳақиқий автомобилнинг янги кўриниши

Буюртма бўйича

Расмий дилери: "SANAR" хусусий корхонаси www.sanar.uz Тошкент ш., Х.Умаров к. (мўлжал - Жанубий вокзал, кичик халқа йўли) Тел.: (+99871)140-00-61, (+99890)317-67-97, 326-88-87

CHEVROLET

«Ўздонмаҳсулот» корхоналарида

"Асакадонмаҳсулотлари"

акциядорлик жамиятида ишлаб чиқарилаётган қуйдаги маҳсулотлар сотилади: Ўзбекистон Республикаси товар хомашё биржаси орқали:

Витамин-минерал аралашмаси билан бойитилган 1-навли новвойлик буғдой уни Бошланғич нархи: 1 тоннаси 434 798 сўм

Ўзбекистон Республикаси товар хомашё биржаси орқали ва тўғридан-тўғри шартнома асосида

Омехта ем 1 тоннаси 243 000 сўм

Маҳсулотлар сертификатланган

Манзилимиз: Андижон вилояти Асака тумани Т. Алиев кўчаси 5 ўй Мурожаат учун телефонлар: 8-(374)-233-29-02, 8-(374)-233-23-95. Факс: 8-(374)-233-07-20.

"AHORR SAVDO" XKning ҳуқуқий мақоми "AHORR SAVDO" MCHK айлантирилди. "AHORR SAVDO" MCHK "AHORR SAVDO" XKning ҳуқуқий вориси ҳисобланади. Тел.: 297-45-70.

ООО "BOGIRA-DEKLARANT-SERVIS" (ИНН 206798303) Чиланзарского р-на г.Ташкента сообщает об изменении (уменьшении) Уставного фонда с 43 470 000 сум до 12 186 700 сум.

ЧП "AFRODEK-SERVIS" (код по ОКПО 20085686, ИНН 20555221), зарегистрированное отделение государственной регистрации субъектов предпринимательства хохимията Мирабдского р-на г.Ташкента, расположенное по адресу: г.Ташкент ул.Абдуллоев д.12 на-ра 77, ликвидировано (решение у-рдителера № 1 от 01 мая 2010 г.). Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня опубликования объявления. Тел.: 295-49-71.

ЗАО "S-SON TEMIR BETON MAXSULOTLARI ZAVODI" (ИНН 200683254) Бектёмурского р-на г.Ташкента сообщает об уменьшении Уставного фонда с 108 110 000 сум до 108 038 000 сумов, в связи реорганизации в ООО. Тел.: 295-14-59.

ООО "KRONOMAX" (код по ОКПО 22200673) сообщает о преобразовании в СП "KRONOMAX" в форме ООО. СП ООО "KRONOMAX" становится право-преемником всех долгов и обяза-тельств ООО "KRONOMAX". Претензии принимаются в течение одного мес-ца со дня опубликования объявления по адресу: г.Ташкент ул.У.Носира д.91.

Уверенный устав № 004189-08, выданный Чиланзарским хохимиятом г.Ташкента ООО "KRONOMAX" и учредительский договор, считать не-действительным.

Уверенный договор № 121144, выданный 12.05.1993 г. СПУ № 24 г.Ташкента на имя Мильниковой Татьяны Александровны, считать недействительным.

"Кува дон маҳсулотлари" ОАЖ

томонидан ишлаб чиқарилаётган қуйдаги товарлар сотилади Ўзбекистон Республикаси товар хомашё биржаси орқали:

Витамин-минерал аралашмаси билан бойитилган 1-навли новвойлик буғдой уни Бошланғич нархи: 1 тоннаси 434 798 сўм

Тўғридан-тўғри шартнома асосида Биринчи навли тундан 3 хил турдаги макарон маҳсулотлари:

- а) рожки макарони 1 тоннаси — 600000 сўм
б) оддий макарон 1 тоннаси — 600000 сўм
с) вермишел 1 тоннаси — 710000 сўм

Омехта ем 1 тоннаси 220 000 сўм

Маҳсулотлар сертификатланган

Корхона манзили: 713910 Фарғона вилояти Кува шаҳри В. Қорабоев кўчаси 27 ўй Мурожаат учун телефонлар: 8-(373)-315-37-34, 8-(373)-315-10-29 (факс) Маркетинг бўлими: 8-(373)-676-57-32.

"AGTECH AGRI"

шўба корхонаси фермерларга "Джон Дир" техникаларини таклиф этади. Тошкентдаги омборхонадан гафла ва шоли ўриш, пахта териш комбайнлари ҳамда ор ҳайдов тракторлари сотилади.

Маҳсулотлар сертификатланган

Кафолат муддати 1 йил ҳамда сервис хизмати кўрсатилади.

Телефонлар (+99871) 244-69-79; 241-02-29 (+99877) 746-10-56 сот. E-mail: s.sadykov@agtech.uz Манзил: Тошкент ш. Навоий кўчаси 3/75.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ	МУАССИСЛАР КЕНГАШИ Зафар РЎЗИЕВ, Фарход ОМОНОВ, Эрон КУДРАТОВ, Раҳимберди БҲРИЕВ, Ғуломжон ИБРАГИМОВ, Санд АРАБОВ, Саиджон САИДЖАЛОВ, Баҳодир АБДУҚОДИРОВ, Илхом ХАЙДАРОВ, Нарикон УМАРОВ, Абдурахмат БОЙМУРОДОВ, Муҳаммад ЖУМАГАЛДИЕВ, Садриддин РАСУЛОВ, Виктор ЧУБ, Шукрат ТУШМУРОДОВ, Шукрат НУРМАТОВ, Адилбек АХМЕТОВ, Шамсиддин ЭСОНОВ, Зафариддин ОБИДОВ, Хасанжон УМАРХҲАЕВ.	ТАХРИР ХАЙЪАТИ: Агитай АДИЛОВ, Улуғбек УЗОКОВ, Ҳикмат РАХМАТ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Жуманиёз ЖАББОРОВ, Хабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Рустам КОСИМОВ, Омонулло ЮНУСОВ, Шераф ҒУЛОМОВ, Муҳиддин АБДУСАМАТОВ (масъул котиб).

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.	Газета сешанба, пайшанба ("Хай" - илова), жума кунлари чиқади.	Буюртма Г-417, ҳажми 2 босма табоқ.	Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.	Босишга топшириш вақти: 21.00 Босишга топширилди: 00.55 15217 нускада босилди. Нашр индекси — 144	Газета тахририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.	"Шарк" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буёқ Турон" кўчаси, 41-уй.	1 2 3 4 5